

זמני השבת בפינסק:

הדלקת נרות: 15:58

מנחה ע"ש: 16:00

שחרית: 9:15

מנחה: 15:45

יציאת השבת: 17:15

בס"ד, כ"ג חשוון ה'תשס"ט, ערש"ק פרשת חיי שרה - גיליון מס' 11

השבת בפינסק

יוצא לאור ע"י תלמידי ישיבת "פאר ישראל" פינסק, ברוס

חדש בפינסק

והמורים יחד עם בית הספר "בית אהרן" בנים לבית הכנסת לסעודת מצוה כפולה. סעודת ברית וסעודת בר מצוה לתלמידים היקרים **אבנר פריטוליק נ"י**, **ז'ניה טיסמניצקי נ"י**, **ודוד רייכלגאוז נ"י**. סיימנו את היום הגדול בתפילת ערבית נרגשת. אי אפשר לתאר במילים את גודל השמחה שהייתה באותו המעמד, כשהמילים "ברוך ... שבראנו לכבודו" מלוות אותנו. מזל טוב.

- מזל טוב לידידנו היקר הבה"ח **יהודה שאודר נ"י** לרגל ארוסיו. בורא עולם בקניין, השלם זה הבניין.
- מזל טוב לידידנו היקר ר' **מאיר פולק ה"ו** לרגל יום הנישואין השביעי שחל השבוע. שיזכה לעוד שנים רבות וארוכות עם סייעתא דשמיא, בריות גופא ונהורא מעליא.

• יום רביעי האחרון עבר עלינו עמוס חוויות. פתחנו אותו בתפילת שחרית נרגשת יחד עם המוהל הר"ר **אהרן וויס ה"ו** שהגיע אלינו מקרית יואל - מונרו שבניו יורק. מיד לאחר תפילת שחרית התחלנו את סדרת הבריתות כשהראשון שבהם הוא **ארסיום לוגינין** בן 12 שלקח את השם **שמעון**, השני היה **פאשה שמולבצוב** בן 14 שלקח את השם **שלמה**, השלישי היה **איליה דלין** בן 12 שלקח את השם **ברוך**, הרביעי היה **פטיה טרפימוב** בן 13 שלקח את השם **נתן**, והחמישי הוא אחיינו של יונתן גרצ'קו מכיתה 8 - **אנטון סטרבוטב** שבאותו היום מלאו לו שנתיים, אימו העניקה לו את השם **חיים**. עד שקיעת החמה נימולו 5 ילדים. בערב ניגשו כל קהילת "בית אהרן וישראל", תלמידי ישיבת "פאר ישראל", האברכים

פניי הפרשה

הרה"ג יצחק ברבר שליט"א

"ויבא אברהם לבכות לשרה ולבכותה וגו' ויקם אברהם" (כג, ב-ג). מה נאמר בהספד על שרה? אלו דברים אמר עליה אברהם? מדוע לא נזכר ע"ז בתורה כלל והפסוק מיד ממשיך "ויקם אברהם מעל פני מתו"?

משיב על כך בעל ה"תפארת שלמה" מרדומסק באחת מאמרותיו הנוקבות עד תהום הנפש. במדרש מבואר שכאשר אברהם בא לספוד לשרה "היה מלאך המוות מתריס כנגדו" מלאך המוות החל לבלבלו במחשבות - כיצד יתכן ששרה אמנו שהייתה גדולה מאברהם בנבואה ו"כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה" מפי הגבורה נאמר איך הסתלקה בגלל שאברהם הלך לשחוט את יצחק? מטרת השטן הייתה להכניס במחשבתו של אברהם הרהורי חרטה על ניסיון העקידה והרהורים על מידת הדין של בורא עולם. כאשר חש בזאת אברהם מיד "ויקם אברהם", לא הספיד ומיד פנה אל בני חת.

ובאותה הבנה מבאר ה"תפארת שלמה" את הפסוק "ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים" (שמות ג, א) כאשר ראה משה את מראה הסנה ונזכר כיצד נתונים בני ישראל לצרה ולמשיסה, הסתיר פניו לבל יביט בזאת שמא יבא ח"ו להרהר אחר מידת הדין הנקראת "אלקים". הצדיק נזהר לא להביט אל עומק הדין מחשש להרהור שאינו כראוי, רק ישים נפשו בכפו בתפילה ויתחנן לרחמים.

ידוע שבימי המלחמה היו יהודים רבים ובהם אברכים ובחורים חסידיים אשר היו במצבים קשים וראו לנגד עיניהם מחזות זוועה ומצאו לעצמם חיזוק רב בדבריו אלו של בעל ה"תפארת שלמה" בזמן שמידת הדין שולטת רח"ל ויש הסתר פנים אין להיכנס לחשבונות ולהרהורים, רק לדעת שה' הצדיק וכל דעביד רחמנא לטב עביד וקטונתי מלהבין דרכי ההשגחה וההנהגה העליונה וע"י כך זכו לעמוד בניסיונות קשים ולקדש שם שמים.

האדמו"ר ר' אהרן מבעלז צוק"ל איבד במלחמה את כל בני משפחתו וכל צאצאיו הקדושים נשרפו ונהרגו על קידוש ה'. אחר המלחמה נכנס אליו אחד הגדולים ולפני צאתו אמר לאדמו"ר "שהרבי לא ידע יותר משום צער". הרבי נרעד והתחלחל והשיב בקול רם "חס ושלום, מעולם לא היה לי רע וצער, רק טוב עשה עימי הקב"ה תמיד" וחזר על זה מספר פעמים ולא נתקררה דעתו עד שצויה לאותו גדול שיטול ידיו ויחזור בו ממה שאמר, עבר זמן מה ורוחו שבה אליו וסערת נפשו שככה.

העלון מוקדש לרפואת אליהו יעקב בן אסתר ברכה ואסתר בת פאינה

סיפור לשבת

הבחור הביט על דן כשהוא מבוהל, נשם עמוק ואמר בשקט: "מוחמד איבן עייש שריף."

עכשיו מוחמד היה נראה הרבה יותר מבוהל ומפחד, היה ברור לו על מה דן חושב, אך הוסיף במהרה: "חכה! אני יהודי. אני רק מנסה לברר ולדעת להיכן אני שייך."

דן נאלם. מה הוא כבר יכול לומר? היה זה מוחמד ש'שבר' את השתיקה שהחלה להשתלט לרגע, ואמר בזהירות:

"נולדתי וגדלתי ברמאללה. לימדו אותי שעלי לשנוא את המדכאים היהודים, ולהרוג אותם - זאת גבורה אמיתית. אבל תמיד היו לי ספקות. כלומר, למדנו מה'סונה' (המסורת) ש'אף אחד לא נקרא מאמין עד שהוא לא מבקש עבור הזולת את מה שהוא מבקש לעצמו'. אבל אז חשבתי לעצמי, גם היאהוד (היהודים) הם אנשים, לא? האם אין להם את הזכות לחיות כמונו? אם אנו אמורים להיות טובים לכולם ולבקש את הטוב לזולת, איך זה שאף אחד לא כלל את היהודים ב'כולם' הזה?"

הצגתי את השאלות האלה בפני אבי, אבל הוא, בתגובה, זרק אותי מהבית. כך, בלי כלום, רק עם הבגדים שעלי. באותו רגע החלטתי: אני עוזב והולך לחיות עם היאהוד, עד שאברר מי הם באמת."

מוחמד עצר לרגע ואז המשיך: "באמצע הלילה התגנבתי לבית הוריי, כדי לקחת את החפצים שלי. באמצע האריזה אבא שלי נכנסה לפתע לחדר ותפסה אותי אורז. היא נראתה חיוורת ועצובה מאוד, אבל הייתה מאוד שקטה ועדינה כלפי, אחר כך היא שוחחה איתי. אמרתי לה שאני רוצה לחיות עם היהודים זמן-מה ולברר מי הם באמת, ואולי יום אחד אצטרף אליהם - יכול להיות שאתגיייר."

היא החוויירה עוד יותר ממה שהיא הייתה ואמרה לי את מה שאמרה, חשבתי שהיא כועסת, אבל לא, היא לא כעסה. נראה היה שמשוהו אחר כואב לה, ואז היא לחשה לי: 'אתה לא צריך להתגיייר. אתה יהודי'."

הייתי המום. הראש שלי החל להסתחרר, ובמשך דקה לא יכולתי להוציא מילה מפי. התחלתי לגמגם, 'ל... למה את מתכוונת?'

'לפי היהדות', כך היא אמרה לי, 'הלאום של הילד נקבע על פי האמא. אני יהודיה וזה אומר שגם אתה יהודי'."

אף פעם לא ידעתי שאמא שלי יהודיה. אני מניח שהיא לא רצתה שאף אחד ידע מזה. היא לא הרגישה בנוח בדרך שהיא בחרה, כי פתאום היא לחשה לי: 'עשיתי טעות כשהתחננתי עם ערבי. אבל אתה, תכפר לי על הטעות הזאת'."

אמא שלי תמיד דיברה כך, בצורה פואטית כזאת. היא הלכה להביא כמה מסמכים ישנים ונתנה לי אותם: תעודת הלידה שלי ותעודת הזהות הישראלית שלה, כדי שאוכל להוכיח את יהדותי. יש לי אותם כאן, אבל אני לא בדיוק יודע מה אני אמור לעשות איתם."

כשאימי נתנה לי את המסמכים נראה היה שהיא מהססת לגבי מסמך מסוים, אבל אז אמרה: 'קח גם את זה איתך. זוהי תמונה ישנה של סבי וסבתתי שצולמה ליד קברו של אחד האבות הקדמונים של משפחתנו, קבר אותו הם חיפשו ומצאו בצפון הארץ, ושם הם הצטלמו.' "דן הניח את ידו על כתפו של מוחמד. מוחמד הביט עליו, מבוהל אך מלא תקווה. "יש לך כאן את התמונה?"; שאל אותו דן."

פניו של מוחמד האירו באחת. "בטח! אני לוקח אותה איתי לכל מקום". הוא קירב אליו את התיק והוציא משם מעטפה ישנה ובלויה."

דן הוציא בזהירות את התמונה מתוך המעטפה, הרכיב את משקפיו, והביט בה היטב. הדבר הראשון בו הבחין היה קבוצה משפחתית, שעל פניו, נראית כמשפחה ספרדית עתיקה מלפני זמן רב. דן מיקד את מבטו על הקבר שהם עמדו סביבו. כאשר קרא את מה שהיה כתוב על המצבה, התמונה כמעט החליקה מידיו. הוא שפשף את עיניו כדי להיות בטוח אם הוא ראה טוב את מה שהבחין בו. לא היה שום ספק. זהו בית העלמין העתיק בצפת, והכיתוב על המצבה הראה ללא ספק שזהו קברו של הצדיק המקובל רבי שלמה אלקבץ זצ"ל - מחבר 'לכה דודי'."

קולו של דן החל לרעוד מרוב התרגשות כאשר החל להסביר למוחמד מיהו אותו 'אב קדמון' שלו. "הוא היה חברו של האריז"ל הקדוש, תלמיד חכם עצום, צדיק ובקיא בקבלה. ומוחמד, אביך הקדמון הוא זה שכתב את השיר ששרנו לאורך כל הסעודה: לכה דודי?"

עתה היה זה תורו של מוחמד להיות בהלם. דן נעמד, מתפעל ממה שקרה והושיט יד לעברו, שעד כה רעד מפחד, ואמר: "ברוך הבא, מוחמד. ועכשיו, מה דעתך לבחור לעצמך שם חדש?"

לאחר שהסתיימה התפילה, פנה דן בזריזות לפניו בית הכנסת, שבירושלים, כדי לברך את הרב בברכת "שבת שלום" ועוד כמה אנשים שהוא מכיר, אז פנה במהירות אל פתח בית הכנסת. הגיע הזמן לחזור הביתה, לעשות קידוש למשפחה שמחכה לו.

בדרכו החוצה, התעורר בתוכו דחף פנימי מוזר. הוא הסתובב בחזרה לעבר המתפללים שהחלו לצאת החוצה. עיניו סקרו לאט את המתפללים. האם לאי-מי מביניהם אין מקום לאכול? רגע, ומי זה שנשען שם על הקיר? אני מכיר כמעט את כולם, אני לא חושב שהוא מכאן."

דן התקרב אל הבחור הצעיר סקר את אותו במבט בוחן ומנוסה - מכנס ג'ינס, תיק, עור כהה, שיער שחור מקורזל, נראה ספרדי, אולי מרוקאי..."

דקה נוספת של מחשבה ואז התקרב דן אל הבחור, הושיט ידו אליו ואמר: "שבת שלום. קוראים לי דן אייזנבלט. תרצה להצטרף לסעודת השבת בבית?"

פניו של הבחור החליפו באחת את הבעתו - מפנים מבוהלות ומפחדות, לפניו עם חיוך מלא שיניים. "כן, תודה. ולי קוראים 'מחי', אמר. הוא הרים את התיק שלו ויחד צעדו לביתו של דן."

תוך דקות ספורות הם כבר היו סביב שולחן השבת. ברגע שכל בני המשפחה החלו לשיר את "שלום עליכם", דן הבחין שהאורח לא מצטרף לשירה. 'אולי הוא מתבייש, או לא יודע לשיר', חשב לעצמו. האורח נתן עוד אחד מחיוכיו מלאי השיניים וניסה להצטרף לשירה, קצת מקרטע, אבל זה היה הטוב ביותר שהוא יכול היה להוציא מעצמו."

לאחר שהארוחה החלה, נראה שהאורח מתחיל להרגיש קצת בנוח, הוא אמנם עדיין נראה מתוח, אך שקט מאוד. דן הבין שזה האות והחל לדבר על הקווים המנחים של פרשת השבוע, בשייב שיחות קטנות ומעטות על נושאים שוטפים."

לאחר שסיימו לאכול את הדג, דן שם לב לכך שהאורח מעיין בספר זמירות השבת שלו, כנראה שהוא מחפש משהו. "האם יש שיר מסוים שאתה רוצה לשיר?", הוא שאל בחיוך, "אני יכול לעזור לך אם אתה לא בטוח לגבי הניגון שלו."

פניו של האורח האירו מעט, שינוי שעורר קצת בלבול. "יש שיר שאני רוצה לשיר, אבל אני לא מוצא אותו כאן. מאוד אהבתי את מה ששרנו בבית הכנסת הערב. איך הוא נקרא? משהו עם 'דודי' דן עצר לרגע, על קצה לשונו עמדו המילים: 'לא שרים את זה בדרך כלל בבית', אבל הוא תפס את עצמו. "אם זה מה שהילד רוצה", הוא חשב, 'אז מה כבר יכול לקרות?' ואז אמר בקול רם: "אתה מתכוון ל'לכה דודי'. חכה רגע, אביא לך את הסיפור."

לאחר שהם שרו את 'לכה דודי', הבחור הצעיר חידש שוב את שתיקתו עד למרק שהוגש בהמשך. לאחר ששתו אותו דן שאל: "איזה שיר עכשיו?"

האורח הביט במבוכה, אך לאחר שאזר מעט אומץ אמר בנחישות: "אני מאוד רוצה לשיר שוב את 'לכה דודי'."

דן לא היה כל כך מופתע, כי גם לאחר שסיימו לאכול את העוף, הוא שאל את האורח שלו 'איזה שיר עכשיו?', והוא אמר "לכה דודי, בבקשה". דן כמעט שפלט מפיו 'כדאי שנישיר אותו בשקט הפעם, כדי שהשכנים שלי לא יחשבו שאני משוגע', אבל העדיף לשתוק ולמלא את בקשת אורחו.

בסופו של דבר, זה כבר היה יותר מדי עבור דן. "אתה לא רוצה לשיר משהו אחר?" הוא שאל בעדינות את האורח שלו.

האורח הסמיק מעט והפנה את מבטו לרצפה. "אני באמת אוהב רק את השיר הזה", הוא מלמל, "יש בו משהו... אני באמת אוהב את השיר הזה."

את "השיר הזה" הם שרו שמונה או תשע פעמים. דן כבר לא היה בטוח, הוא הפסיק לספור..."

מאוחר יותר, כשהיה להם קצת שקט וזמן לשוחח, דן פנה אל מחי ואמר: "בדיוק חשבתי, לא היו לנו מספיק זמן לדבר. מהיכן אתה?" על פניו של הנער השתקף מבט כואב. הוא הביט שוב אל הרצפה

כשהוא לוחש בעדינות: "רמאללה".

ליבו של דן החל לפעום בקצב מהיר. הוא היה בטוח שהוא שמע שהבחור אמר לו "רמאללה", עיר גדולה בשטחים. אבל מהר מאוד תפס את עצמו, ואז הבין שיכול להיות שהוא אמר 'רמלה', שהיא עיר ישראלית, ואמר לו: "אהה, בן דוד שלי גר שם. אולי אתה מכיר את אפרים וורנר? הוא גר ברחוב הרצל."

הבחור הצעיר ניער את ראשו ברעד ואמר: "אין יהודים ברמאללה."

דן השתק. הוא באמת אמר "רמאללה"! המחשבות שהחלו להתרוצץ בראשו כאילו התחרו ביניהן. האם הוא בילה את סעודת השבת שלו עם ערבי? רגע אחד, דן! קח נשימה עמוקה ועשה סדר בדברים! לאחר שניער במהירות את ראשו אמר: "סליחה, אני קצת מבולבל. ועכשיו כשאני חושב על זה, לא שאלתי מה שמך המלא. איך קוראים לך, בבקשה?"